

ارزیابی غلظت لیپوپروتئین (a) و هموسیستئین سرمی در آرتربیوسکلروز شبکیه

دکتر نادره رشتچیزاده^۱، دکتر امیر قربانی حق‌جو^۲، دکتر علیرضا جوادزاده^۳، اصغر دانشور^۴، امیرمنصور وطنخواه^۵

تاریخ دریافت ۸/۱/۱۵/۸۵، تاریخ پذیرش ۰۵/۰۲/۸۵

چکیده

زمینه و اهداف: مطالعات اخیر به نقش [Lp(a)]^۶ و [Hcy]^۷ به عنوان فاکتورهای غیر واپسیه و مستقل در بروز و توسعه آترواسکلروز، آرتربیوسکلروز و بیماری‌های واپسیه به آنها تأکید دارند. بیماری آرتربیوسکلروز اختلالی است که به ضخیم شدن و سفت شدن جدار شریان‌ها دلالت می‌کند که ایجاد این اختلال در عروق شبکیه چشم به نام آرتربیوسکلروز شبکیه معروف می‌باشد. هدف مطالعه حاضر ارزیابی تغییرات (a) Lp و Hcy سرمی و مقایسه آن با گروه کنترل به عنوان عوامل خطرساز وقوع آرتربیوسکلروز شبکیه می‌باشد.

روش بررسی: نمونه مورد مطالعه شامل ۸۰ بیمار مرد (متوسط سنی ۶۴ ± ۶ سال) مبتلا به آرتربیوسکلروز شبکیه تشخیص داده شده با دستگاه اسلیت لامپ با استفاده از لنز سوپرفیلد و ۵۴ مرد سالم (متوسط سنی ۶۶ ± ۷ سال) بدون هیچگونه سابقه بیماری چشمی بودند. گروه کنترل و بیمار هیچ سابقه ای از بیماری‌های قلبی، دیابت و سایر بیماری‌های زمینه ای نداشتند. کلسترول، تری‌گلیسرید، کلسترول لیپوپروتئین با دانسته بالا به روش استاندارد اسپکتروفوتومتری، (a) Lp سرمی به روش ایمونوتوربیدیمتری و Hcy با استفاده از کیت ایمنواسی آنزیمی مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاکی از وجود تفاوت معنی دار در سطح سرمی سطح پروفیل لیپیدی به جز لیپوپروتئین با دانسته بالا، (a) Lp و Hcy در دو گروه کنترل و بیماران مورد مطالعه می‌باشد ($p<0.05$ در تمامی موارد). تقسیم بندی بیماران به ۴ گروه بر اساس درجه آرتربیوسکلروز شبکیه و مقایسه فاکتورهای مورد مطالعه نشان داد که تفاوت چشمگیری از نظر فاکتورهای مورد مطالعه بین درجات آرتربیوسکلروز شبکیه وجود ندارد (در همه موارد $p>0.5$). مطالعات همبستگی نشان می‌دهد که همبستگی معنی داری بین غلظت (a) Lp و درجه بیماری ($p<0.01$)، بین غلظت سرمی Hcy و درجه بیماری ($p<0.01$) و همچنین بین سطح (a) Lp و Hcy سرمی ($p<0.01$ و $r=0.67$) در گروه بیماران وجود دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر شاید دلیلی بر دخالت افزایش فاکتورهای (a) Lp و Hcy در بروز آرتربیوسکلروز شبکیه باشد. مجموع نتایج نشانگر این نکته است که سنجش (a) Lp و Hcy سرمی می‌تواند به عنوان یک ابزار آزمایشگاهی قابل توجه در کنار سایر اطلاعات بالینی و آزمایشگاهی در تشخیص و درمان به موقع بیماری مفید واقع گردد.

گل واژگان: لیپوپروتئین (a)، هموسیستئین، آرتربیوسکلروز شبکیه

مجله پژوهشی ارومیه، سال هجدهم، شماره چهارم، ص ۶۴۰-۶۴۶، زمستان ۱۳۸۶

آدرس مکاتبه: تبریز، دانشگاه علوم پزشکی، مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، آزمایشگاه بیوشیمی تلفن تماس ۰۴۱۱-۳۳۶۳۲۳۴

E-mail: rashtchizadeh@yahoo.com

^۱ داشیار بیوشیمی مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار بیوشیمی مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۳ داشیار گروه چشم مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۴ کارشناس ارشد بیوشیمی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۵ کارشناس ارشد بیوشیمی مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۶(a) لیپوپروتئین

^۷ هموسیستئین